

Nollställena till Riemanns Zeta-funktion och dess
Beteende på den Kritiska Linjen

Linus Bergkvist

Introduktion

Riemannhypotesen beskrevs för första gången 1859 av Bernhard Riemann och lyder: Alla icke-triviala nollställena till Riemanns Zeta-funktion har Realdelen $\frac{1}{2}$. För $\text{Re}(s) > 1$ definieras Riemanns Zeta-funktion som $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^s}$. För att kunna studera dess nollställena i det komplexa talplanet måste man alltså först hitta ett sätt att beskriva Zeta-funktionen på som gäller för alla s i C . Arbetet är i huvudsak uppdelat i 2 delar och ett Appendix. I den första delen begränsas Zeta-funktionens icke-triviala nollställena till en "remsa" i det komplexa talplanet (de triviala nollställena $(-2, -4, -6, -8 \dots)$ får också sin förklaring). I den andra delen studeras nollställena längs den "kritiska linjen" $(\frac{1}{2} + it, \quad t \in \mathbb{R})$. Det finns även ett appendix i vilket vissa, inte helt uppenbara satser som används i arbetet, härleds.

Del 1

I denna del kommer det först att bevisas att zeta-funktionen inte har några nollställena för $\text{Re}(s) > 1$. Därefter påvisas en funktion som har samma nollställena som zeta-funktionen, och som därefter bevisas vara invariant från $s \rightarrow (1-s)$. Av denna invarians följer det att zeta-funktionen omöjligt kan ha några icke-triviala nollställena för $\text{Re}(s) < 0$. Därefter visas en funktion som på linjen $1+it$, har samma nollställena som zeta-funktionen. Därefter visas det att denna funktion inte har något nollställe för något värde på t , vilket har som följd att zeta-funktionen inte har några nollställena på linjen $\text{Re}(s) = 1$. Därefter följer det av den sedan tidigare påvisade invariansen att zeta-funktionen inte heller har några nollställena på linjen $\text{Re}(s) = 0$. Sammanfattningsvis har alltså zeta-funktionens nollställena begränsats till remsan $0 < \text{Re}(s) < 1$.

Sats 1: Det finns inga nollställena till Riemanns zeta-funktion med Realdelen > 1 .

Bevis:

För s med $\text{Re}(s) > 1$ definieras Riemanns zeta-funktion som $\zeta(s) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^s}$

$$\zeta(s) = \frac{1}{1^s} + \frac{1}{2^s} + \frac{1}{3^s} + \frac{1}{4^s} \dots$$

$$\zeta(s) \cdot \frac{1}{2^s} = \frac{1}{2^s} + \frac{1}{4^s} + \frac{1}{6^s} + \frac{1}{8^s} \dots$$

$$\zeta(s) - \frac{\zeta(s)}{2^s} = \frac{1}{1^s} + \frac{1}{3^s} + \frac{1}{5^s} \dots$$

$$\zeta(s)(1 - \frac{1}{2^s}) \cdot \frac{1}{3^s} = \frac{1}{3^s} + \frac{1}{9^s} + \frac{1}{15^s} \dots$$

$$\zeta(s)(1 - \frac{1}{2^s})(1 - \frac{1}{3^s}) = \frac{1}{1^s} + \frac{1}{5^s} + \frac{1}{7^s} \dots$$

Vi har nu tagit bort alla multiplar av $\frac{1}{2^s}$

Vi har nu tagit bort alla

återstående multiplar av $\frac{1}{3^s}$

Om man gör så med alla primtal får man:

$$\begin{aligned}\zeta(s) \cdot (1 - \frac{1}{2^s})(1 - \frac{1}{3^s})(1 - \frac{1}{5^s}) \dots &= \frac{1}{1^s} = 1 \Leftrightarrow \\ \zeta(s) &= \frac{1}{(1 - \frac{1}{2^s})(1 - \frac{1}{3^s}) \dots} = \prod_p \frac{1}{1 - p^{-s}}. \quad \operatorname{Re}(s) > 1 \\ \frac{\zeta(s)}{\prod_p \frac{1}{(1 - p^{-s})}} &= 1 = \zeta(s) \cdot \prod_p (1 - p^{-s})\end{aligned}$$

Då produkten till höger inte har några singulariteter visar detta att $\zeta(s) \neq 0$ för $\operatorname{Re}(s) > 1$

Definition: Den kompletta zeta-funktionen.

$$\xi(s) = \frac{1}{2} \cdot s(s-1) \cdot \pi^{-s/2} \cdot \Gamma\left(\frac{s}{2}\right) \cdot \zeta(s)$$

där

$$\Gamma(s) = \int_0^\infty t^{s-1} \cdot e^{-t} dt$$

Sats 2: Den kompletta zeta-funktionens nollställen är nollställen för Riemanns zeta-funktion.

Bevis:

Det här är ett väldigt kort bevis. Eftersom varken $\frac{1}{2} \cdot s \cdot (s-1)$, $\pi^{-s/2}$ eller $\Gamma(\frac{s}{2})$ har några nollställen utöver punkterna $s = 0$ och $s = 1$ så måste $\xi(s)$ ha samma nollställen som $\zeta(s)$.

Sats 3: $\xi(s) = \xi(1-s)$.

Bevis:

$$\Gamma\left(\frac{s}{2}\right) = \int_0^\infty t^{s/2-1} \cdot e^{-t} dt$$

Vi gör substitutionen $t = \pi \cdot n^2 \cdot x$.

$$\Gamma\left(\frac{s}{2}\right) = \int_0^\infty \pi^{(s/2-1)} \cdot n^{2(s/2-1)} \cdot x^{(s/2-1)} \cdot e^{-\pi \cdot n^2 \cdot x} dx$$

$$\pi^{-s/2} \cdot \Gamma\left(\frac{s}{2}\right) \cdot n^{-s} = \int_0^\infty x^{s/2-1} \cdot e^{-\pi n^2 x} dx$$

Vi vet att $\zeta(s) = \sum_{n \geq 1} n^{-s}$

Vi summerar båda leden över n med $n > 0$ och erhåller då:

$$\sum_{n \geq 1} \pi^{-s/2} \cdot \Gamma\left(\frac{s}{2}\right) \cdot n^{-s} = \pi^{-s/2} \cdot \Gamma\left(\frac{s}{2}\right) \cdot \zeta(s) = \int_0^\infty x^{s/2-1} \cdot \sum_{n \geq 1} e^{-\pi n^2 x} dx$$

framöver betecknar vi $\sum_{n \geq 1} e^{-\pi x n^2}$ som $\omega(x)$. Nu delar vi upp integralen vid 1 och erhåller:

$$\int_0^1 x^{s/2-1} \cdot \omega(x) dx + \int_1^\infty x^{s/2-1} \cdot \omega(x) dx$$

För att få samma integrationsgränser i de båda integralerna gör vi substitutionen $x = x^{-1}$ i den första integralen och erhåller då:

$$\int_1^\infty x^{-s/2-1} \cdot \omega(x^{-1}) dx + \int_1^\infty x^{-s/2-1} \cdot \omega(x) dx$$

Vi definierar nu funktionen $\theta(x)$ som:

$$\theta(x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} e^{-\pi n^2 x}$$

Eftersom $n^2 = (-n)^2$ och $e^{-x \cdot 0^2 \pi} = 1$ får vi att

$$\theta(x) = 2\omega(x) + 1$$

Vi använder nu Fouriertransformen på $e^{-\pi n^2 x}$ och erhåller

$$\mathcal{F}(e^{-\pi n^2 x})(u) = x^{-1/2} \cdot e^{-\pi u^2/x}$$

Vi använder därefter summationsformeln från Sats 1 i appendix och erhåller då:

$$\theta(x) = x^{-1/2} \theta(x^{-1})$$

$$2\omega(x) + 1 = \frac{1}{\sqrt{x}} (2\omega(x^{-1}) + 1) \Leftrightarrow \omega(x^{-1}) = \omega(x) \cdot \sqrt{x} + \frac{\sqrt{x}}{2} - \frac{1}{2}$$

Om vi nu använder vårt uttryck för $\omega(x^{-1})$ i den tidigare integralen erhåller vi:

$$\int_1^\infty x^{-s/2-1} \cdot \omega(x^{-1}) dx = -\frac{1}{s} + \frac{1}{s-1} + \int_1^\infty x^{(s+1)/2} \cdot \omega(x) dx$$

Och hela ekvationen blir då:

$$\xi(s) = \pi^{-s/2} \cdot \Gamma\left(\frac{s}{2}\right) \cdot \zeta(s) = -\frac{1}{s(1-s)} + \int_1^\infty (x^{s/2-1} + x^{-(s+1)/2}) \cdot \omega(x) dx$$

Om vi byter ut s mot $(1-s)$ i det högra uttrycket erhåller vi samma uttryck igen. Därför gäller det att $\xi(s) = \xi(1-s)$

□

(Division med $\Gamma(\frac{s}{2})$ i den sista likheten, innebär att zeta-funktionen har nollställen varje gång då $\Gamma(\frac{s}{2})$ har en singularitet. På så sätt erhålls de "triviala nollställena")

Sats 4: De triviala nollställena till Riemanns zeta-funktion är de enda nollställena utanför intervallet $0 < \operatorname{Re}(s) < 1$.

Bevis:

I Sats 1 bevisades det att $\zeta(s)$ inte har några nollställen för $\zeta(s)$ och i Sats 3 bevisades det att $\xi(s) = \xi(1-s)$. Om vi antar att det finns en punkt p med $\operatorname{Re}(p) < 0$ sådan att $\zeta(p) = 0$ innebär det av Sats 2 att $\xi(p) = 0 \Leftrightarrow \xi(1-p) = 0 \Leftrightarrow \zeta(1-p) = 0$ men om $\operatorname{Re}(p) < 0$ är $\operatorname{Re}(1-p) > 1$. Då innebär det att det finns en punkt $q = 1-p$ med $\operatorname{Re}(q) > 1$ sådan att $\zeta(q) = 0$. Men detta strider mot Sats 1. Det kan alltså inte finnas en punkt p med $\operatorname{Re}(p) < 0$ sådan att $\zeta(p) = 0$.

□

Sats 5: $\zeta(s+it) = 0$ för $s = 1$ omm $\zeta(s)^3 \cdot \zeta(s+it)^4 \cdot \zeta(s+2it) = 0$ för $s = 1$.

Bevis:

$\zeta(s)$ har en singularitet för $s = 1$. Men eftersom faktorn $\zeta(s+it)^4$ är av högre grad kan singulariteterna för $\zeta(s)$ inte ta ut ett eventuellt nollställe. Termen $\zeta(s+2it)$ kan bli 0, men då den aldrig kan bli en singularitet kan den inte ta ut ett eventuellt nollställe.

□

Hjälpsats 6: $\ln(1-i) = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}$

Bevis:

$$f(x) = \ln(1-x) \Rightarrow f(0) = \ln(1) = 0$$

Definitionen av Maclaurinpolynom är:

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0) \cdot x^n}{n!}$$

men då $\ln(1) = 0$ är:

$$\ln(1-x) = f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0) \cdot x^n}{n!}$$

Derivering ger att

$$f^{(n)}(0) = -(n-1)!$$

↓

$$\ln(1-x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-(n-1)! \cdot x^n}{n!} = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}$$

□

Sats 7: $\zeta(s)$ har inga nollställen för $\operatorname{Re}(s) = 1$.

Bevis:

Vi använder oss av ett uttryck från Sats 1:

$$\zeta(s) = \prod_p \frac{1}{1 - p^{-s}}$$

$$\ln\left(\frac{1}{1 - p^{-s}}\right) = \ln(1) - \ln(1 - p^{-s}) = -\ln(1 - p^{-s})$$

$$\ln |\zeta(s)| = \ln \left| \prod_p \frac{1}{1 - p^{-s}} \right| = \sum_p \ln \left| \frac{1}{1 - p^{-s}} \right| = - \sum_p \ln |1 - p^{-s}| = -\operatorname{Re}\left(\sum_p \ln(1 - p^{-s})\right)$$

Hjälpsats 6 ger nu:

$$-\operatorname{Re}\left(\sum_p \ln(1 - p^{-s})\right) = \left(\sum_p \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{p^{-ns}}{n}\right)\right)$$

Vi definierar nu $h(x) = \zeta(x)^3 \cdot \zeta(x + it)^4 \cdot \zeta(x + 2it)$, logaritmlagarna ger nu:

$$\begin{aligned} \ln(h(x)) &= 3 \ln |\zeta(x)| + 4 \ln |\zeta(x + it)| + \ln |\zeta(x + 2it)| \\ &= \sum_p \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot p^{nx} \cdot \operatorname{Re}(3 + 4p^{-int} + p^{-int \cdot 2}) \end{aligned}$$

eftersom:

$$\frac{1}{n} \cdot p^{-nx} \geq 0$$

följer det att det vi måste undersöka är om

$$\operatorname{Re}(3 + 4p^{-int} + p^{-2int}) \geq 0$$

$$p^{-int} = e^{\ln(p) \cdot -int}$$

$$\theta = -\ln(p) \cdot n \cdot t \Rightarrow e^{i\theta} \Rightarrow \operatorname{Re}(3 + 4 \cdot e^{i\theta} + e^{i2\theta})$$

Eulers formel ger nu:

$$\operatorname{Re}(3 + 4e^{i\theta} + e^{2i\theta}) = 3 + 4\cos(\theta) + \cos(2\theta)$$

likheten $\cos(2\theta) = 2\cos^2(\theta) - 1$ ger:

$$3 + 4\cos(\theta) + 2\cos^2(\theta) - 1 = 2(1 + 2\cos(\theta) + \cos^2(\theta)) = 2(1 + \cos(\theta))^2 \geq 0$$

alla termer i vår summa är alltså större eller lika med 0. Då exempelvis $\theta = -\ln(2) \cdot 2$ ger en term > 0 innebär detta att summan är strikt större än 0. Det finns alltså inga nollställen för $\zeta(s)$ med $\operatorname{Re}(s) = 1$.

□

Sats 8: Det finns inga nollställen för $\zeta(s)$ med $\operatorname{Re}(s) = 0$.

Bevis:

Sats 2 och 3 visar att om $\zeta(s)$ är ett nollställe är $\zeta(1-s)$ också det. Om det finns något $\zeta(0+it) = 0$ följer även att $\zeta(1-(0+it)) = \zeta(1-it) = 0$. Men detta motbevisades i Sats 7.

Notera att Sats 2 inte fungerar i punkterna $s = 1$ och $s = 0$. Med då $\zeta(0) = -\frac{1}{2}$ och $\zeta(1) = \infty$ håller Satsen. $\square$

Del 2

I denna del så utgår man från ett uttryck av 2 variabler som bland annat innehåller $\zeta(\frac{1}{2} + it)$, som därefter, genom flera hjälpsatser, skrivs om till ett annat uttryck. Detta uttryck förändras i sin tur genom derivering med avseende på en av variablerna. Genom ett motsägelsebevis visas det därefter slutligen att denna derivata omöjligt kan sluta växla tecken för $t > T$ för något stort T . Då den enda funktionen i uttrycket som potentiellt sett kan växla tecken oändligt många gånger är $\zeta(\frac{1}{2} + it)$ följer det därav att zeta-funktionen har oändligt många nollställen på den kritiska linjen.

Sats 9: Om $\zeta(s) = 0$ för något tal $s = \frac{1}{2} + it$ med $t \in \mathbb{R}$ är $\zeta(\bar{s}) = 0$

Bevis:

Det har tidigare visats att om $\zeta(s) = 0$ är $\zeta(1 - s) = 0$. $\zeta(\frac{1}{2} + it) = 0 \Leftrightarrow \zeta(1 - (\frac{1}{2} + it)) = \zeta(\frac{1}{2} - it) = 0$ $\square$

Definition: Mellintransform $\{\mathcal{M}f\}(s) = \varphi(s) = \int_0^\infty x^{s-1} \cdot f(x) dx$

Mellintransformen har inversionsformen

$$f(x) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{C-i\infty}^{C+i\infty} x^{-s} \cdot \varphi(s) ds$$

Hjälpsats 10:

$$\{\mathcal{M}\omega\}(x) = \zeta(2s) \cdot \Gamma(s) \cdot \pi^{-s}$$

med

$$\omega(y) = \sum_{n \leq 1} e^{-n^2 \pi y}$$

Bevis:

Denna likhet härleddes i Sats 3, men då utan beteckningen Mellintransform.

Hjälpsats 11:

$$\omega(y) = \frac{1}{2\pi i} \int_{C-i\infty}^{C+i\infty} \zeta(zs) \cdot \Gamma(s) \cdot \pi^{-s} \cdot y^{-s} ds \text{ för } c > \frac{1}{2}$$

Bevis:

Detta följer av att applicera Mellintransformens inversionsformel på Hjälpsats 10.

Definition: $\Xi(t) = \zeta(\frac{1}{2} + it)$

Sats 12:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \cos(xt) dt = \frac{1}{2} \pi (e^{\frac{1}{2}x} - 2e^{-\frac{1}{2}x} \omega(e^{-2x}))$$

Bevis:

$$\text{Sätt } Q(x) = \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \cos(xt) dt$$

Då $(t^2 + \frac{1}{4}) \cdot \Xi(t) \cdot \cos(xt)$ är symmetrisk kring $t = 0$ (se Sats 9 för $\Xi(t)$'s symmetri) så gäller:

$$Q(x) = \frac{1}{2} \int_{-\infty}^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \cos(xt) dt \quad (1)$$

Då $\sin(xt)$ är "inverst symmetrisk" kring $t = 0$ följer det att

$$\frac{1}{2} \int_{-\infty}^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \cos(xt) dt = 0 \quad (2)$$

Addition av (1) och (2) tillsammans med Eulers formel ger nu:

$$Q(x) = \frac{1}{2} \cdot \int_{-\infty}^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cdot e^{ixt} dt$$

låt $s = \frac{1}{2} + it$. Då följer:

$$Q(x) = \frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{2i} \cdot \int_{\frac{1}{2}-\infty}^{\frac{1}{2}+\infty} \frac{1}{s(1-s)} \Xi(s) \cdot e^{xs} ds$$

Definitionen av $\Xi(s)$ på den kritiska linjen ger nu:

$$Q(x) = -\frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{4i} \cdot \int_{\frac{1}{2}-\infty}^{\frac{1}{2}+\infty} \zeta(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs} ds$$

$z(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs}$ har singulariteter i $s = 0$ och $s = 1$. Därmed följer det att om vi flyttar linjeintegralen till höger om linjen $c = 1$ så korrigeras förändringen med att subtrahera residualen i $s = 1$ så för $c > 1$ gäller:

$$Q(x) = -\frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{4i} \cdot \int_{\frac{1}{2}-\infty}^{\frac{1}{2}+\infty} \zeta(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs} ds + \frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{4i} \cdot 2\pi i \cdot \text{Res}(\zeta(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs}, 1)$$

Då $\text{Res}(\zeta(s), 1) = 1$ (se Appendix Sats 14) följer det att:

$$\frac{e^{-\frac{1}{2}x}}{4i} \cdot 2\pi i \cdot 1 \cdot \Gamma(\frac{1}{2}) \cdot \pi^{-\frac{1}{2}} \cdot e^x = \frac{e^{\frac{1}{2}x}}{2} \cdot \pi \cdot 1 \cdot \sqrt{x} \cdot \frac{1}{\sqrt{x}} = \frac{e^{\frac{1}{2}x} \pi}{2}$$

Därmed följer:

$$Q(x) = -\frac{e^{-\frac{1}{2}x}}{4i} \cdot \int_{C-\infty}^{C+\infty} \zeta(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs} ds + \frac{\pi}{2} \cdot e^{\frac{1}{2}x}$$

genom att sätta $y = e^{-2x}$ erhålls det från Hjälpssats 11 att:

$$Q(x) = -\pi e^{-\frac{1}{2}x} \cdot \omega(e^{-2x}) + \frac{\pi}{2} e^{\frac{1}{2}x} = \frac{1}{2} \pi (e^{\frac{1}{2}x} - 2e^{-\frac{1}{2}x} \cdot \omega(e^{-2x}))$$

□

Hjälpsats 13: För alla heltal n gäller:

$$\lim_{a \rightarrow \frac{n}{4}\pi^+} \frac{d^{2n}[e^{\frac{1}{2}ia}(\frac{1}{2} + \omega(e^{2ia}))]}{da^{2n}} = 0$$

Bevis:

Observera att:

$$\begin{aligned}\omega(i+v) &= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2\pi(i+v)} \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2v\pi} \cdot e^{-\pi in^2} \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2v\pi} \cdot (-1)^{n^2} \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2v\pi} \cdot (-1)^n\end{aligned}$$

Det sista steget gäller då udda n ger udda n^2 och jämna n ger jämna n^2 .

$$\begin{aligned}2\omega(4v) - \omega(v) &= \sum_{n=1}^{\infty} 2e^{-n^2\pi 4v} - e^{-n^2\pi v} = \sum_{n=1}^{\infty} 2e^{-(2n)^2\pi v} - e^{-n^2\pi v} \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot e^{-n^2\pi v} = \omega(i+v) = 2\omega(4v) - \omega(v) \quad (1)\end{aligned}$$

$$\omega(x) = x^{-\frac{1}{2}} \cdot \omega\left(\frac{1}{x}\right) + \frac{1}{2}x^{-\frac{1}{2}} - \frac{1}{2} \quad (\text{Se Sats 3 för härledning})$$

Vilket ger att (1) blir:

$$\omega(i+v) = \frac{1}{\sqrt{v}} \cdot \omega\left(\frac{1}{4v}\right) - \frac{1}{\sqrt{v}} \cdot \omega\left(\frac{1}{v}\right) - \frac{1}{2} \quad (2)$$

Om man nu skriver ut summorna ser man att $\omega(i+v) + \frac{1}{2}$ och alla dess derivator går mot 0 då $v \rightarrow 0$ för $v \in \mathbb{R}^+$ vilket även innebär att de går mot 0 längs all vinklar $|\arg(z)| < \frac{1}{2}\pi$ då vi för något v med $\text{Re}(v) > 0$ har att:

$$\left| \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 \frac{1}{v}} \right| \leq \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 \frac{\text{Re}(v)}{|v|^2}} \leq \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 \frac{1}{|v|}}.$$

Då $a \rightarrow \frac{\pi^+}{4}$ antyder att $e^{2ia} \rightarrow i$ längs alla "vägar" med $|\arg(e^{2ia} - i)| < \frac{1}{2}\pi$, så bevisar detta Satsen

□

Sats 14: Riemanns Zeta-funktion har oändligt många nollställen längst linjen $\frac{1}{2} + it$

Bevis:

Genom att substituera $x = -ia$ i Sats 12 så erhålls uttrycket:

$$\begin{aligned} \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cdot \cosh(at) dt &= \frac{\pi}{2} (e^{-\frac{1}{2}ia} - 2e^{\frac{1}{2}ia} \cdot \omega(e^{2ia})) \\ &= \pi \cos(\frac{a}{2}) - \pi e^{\frac{1}{2}ia} (\frac{1}{2} + \omega(e^{2ia})) \quad (1) \\ \text{där } \cosh(at) &= \frac{1}{2} (e^{-at} + e^{at}) \end{aligned}$$

om man nu deriverar (1) $2n$ antal gånger med avseende på a får man:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot t^{2n} \cdot \Xi(t) \cdot \cosh(at) dt = \frac{\pi(-1)^n}{2^{2n}} \cos(\frac{a}{2}) - \frac{\pi d^{2n}}{da^{2n}} \left[e^{\frac{1}{2}ia} (\frac{1}{2} + \omega(e^{2ia})) \right]$$

(deriveringen sker ett jämnt antal gånger för att få en "regelbunden" derivata) a får nu gå mot $\frac{1}{4}\pi^+$. Hjälpssats 13 innebär nu att den sista termen i det högra ledet $\rightarrow 0$, vilket ger:

$$\lim_{a \rightarrow \frac{1}{4}\pi^+} \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot t^{2n} \Xi(t) \cdot \cosh(at) dt = \frac{\pi(-1)^n}{2^{2n}} \cos(\frac{\pi}{8}). \quad (2)$$

Om satsen är fel skulle det innebära att $\Xi(t)$ har ändligt många nollställen vilket innebär att $\Xi(t)$ aldrig ändrar tecken för $t > T$ för något stort T . Antag nu att $\Xi(t) > 0$ ($\Xi(t) < 0$ hanteras på samma sätt). låt L Definieras som:

$$\lim_{a \rightarrow \frac{\pi}{4}^+} \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(at) dt = L$$

Då $\cosh$ ökar monotont i $[0, \infty]$ antyder det för $T' > T$ att:

$$\begin{aligned} \int_T^{T'} (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(at) dt &\leq L \\ \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{1}{4}\pi t) dt \end{aligned}$$

är absolut konvergent. Då $(t^2 + \frac{1}{4})^{-1} t^{2n} \Xi(t) \cos(\frac{\pi}{4}t)$ är större än $(t^2 + \frac{1}{4})^{-1} t^{2n} \Xi(t) \cos(at)$ För alla $a \in [0, \frac{\pi}{4}]$ (Då $\cosh$ växer monotont), låter Dominerande konvergenssatsen oss att byta plats på gränsvärdet och integralen. (2) ger nu att vi för varje n har:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt = \frac{\pi(-1)^n}{2^{2n}} \cdot \cos(\frac{\pi}{8})$$

Det är dock omöjligt då högerledet växlar tecken oändligt ofta. Låt n vara udda, högerledet är då strikt mindre än 0 och vi har då:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt < 0$$

$$\int_T^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt < - \int_0^T (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt$$

Då T är fixt är:

$$\left| \int_0^T (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt \right| \leq T^{2n} \int_0^T (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} |\Xi(t)| \cosh(\frac{1}{4}\pi t) dt$$

sätt $R = \int_0^T (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} |\Xi(t)| \cosh(\frac{1}{4}\pi t) dt$. Detta ger nu:

$$- \int_0^T (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt \leq RT^{2n}$$

där R är oberoende av n . Man kan nu anta att det finns ett $K > 0$ så att $\Xi(t)(t^2 + \frac{1}{4})^{-1} > K$ för alla $2T < t < (2T + 1)$ så att:

$$\int_T^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cosh(\frac{\pi}{4}t) dt \geq \int_{2T}^{2T+1} t^{2n} K dt \geq K \cdot (2T)^{2n}$$

Därmed är

$$K(2T)^{2n} < RT^{2n}$$

för alla n , vilket är ekvivalent med:

$$2^{2n} < \frac{R}{K}$$

vilket är omöjligt då $\frac{R}{K}$ är oberoende av n och n kan väljas godtyckligt stort. Vi har därmed en motsägelse, Satsen är bevisad. □

Appendix

Definition: Fourierserie och Fouriertransform.

Eulers formel ger att $e^{i \cdot x} = \cos(x) + i \cdot \sin(x)$ Men går det att uttrycka en funktion som en oändlig summa med sinus och cosinusvågor?

Mer matematisk blir frågan om kan man skriva en funktion $f(t)$ som

$$f(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i \cdot n \cdot t}$$

Detta går om $f(t)$ är periodisk med perioden 2π . Om så är fallet gäller:

$$f(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i \cdot n \cdot t}$$

$$f(t) \cdot e^{-imt} = \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n (e^{i(n-m) \cdot t})$$

$$\int_{-\pi}^{\pi} f(t) \cdot e^{-imt} dt = \int_{-\pi}^{\pi} \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i(n-m) \cdot t} dt = \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n \cdot \int_{-\pi}^{\pi} e^{i(n-m) \cdot t} dt$$

Integralen på höger sida = 0 om $n \neq m$ och $= 2\pi$ om $n = m$

$$\int_{-\pi}^{\pi} f(t) \cdot e^{-i \cdot m \cdot t} dt = C_n \cdot 3\pi = C_m \cdot 2\pi \Leftrightarrow C_m = \frac{1}{2\pi} \cdot \int_{-\pi}^{\pi} f(t) \cdot e^{i \cdot m \cdot t} dt$$

Mer generellt så gäller att om $f(t)$ har en Period L så är:

$$f(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i \cdot n \cdot 2\pi \cdot \frac{t}{L}}$$
$$\text{där } C_n = \frac{1}{L} \int_{-L/2}^{L/2} f(t) \cdot e^{-\frac{i \cdot n \cdot 2\pi}{L}}$$

där C_n kallas för den n:te Fourierkoefficienten till $f(t)$.
Fouriertransformen av en funktion $f(t)$ definieras som:

$$\mathcal{F}(u) = \frac{1}{2\pi} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cdot e^{-i \cdot u \cdot t} dt$$

Sats 1: $\sum_{n \in \mathbb{Z}} f(n) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} \hat{f}(m)$ där $\hat{f}(m)$ är Fouriertransformen till $f(n)$.

Bevis:

Vi börjar med att definiera $g(x)$ som $\sum_{n \in \mathbb{Z}} f(x+n)$ eftersom $g(x)$ är periodisk med perioden 1 kan vi skriva ett uttryck för dess Fourierkoefficienter.

$$\begin{aligned} \hat{g}_k &= \int_0^1 \sum_{n \in \mathbb{Z}} f(x+n) \cdot e^{-ikx} dx \\ &= \sum_{n \in \mathbb{Z}} \int_0^1 f(x+n) \cdot e^{-ikx} dx \\ &= \sum_{n \in \mathbb{Z}} \int_n^{n+1} f(x) \cdot e^{-ikx} dx \\ &= \dots \int_{-1}^0 f(x) \cdot e^{-ikx} dx + \int_0^1 f(x) \cdot e^{-ikx} dx + \int_1^2 f(x) \cdot e^{-ikx} dx \dots \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cdot e^{-ikx} dx = \hat{f}(k) \end{aligned}$$

Som är fouriertransformen av $f(x)$.

$$g(x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} f(x+n) = \sum_{k \in \mathbb{Z}} \hat{f}(k) \cdot e^{ikx}$$

som är fourierserien till $g(x)$. Om vi nu väljer $x = 0$ får vi:

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} f(n) = \sum_{k \in \mathbb{Z}} \hat{f}(k) \cdot e^0 = \sum_{k \in \mathbb{Z}} \hat{f}(k)$$

□

Sats 2: Om $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$ är differentierbar i punkten $z_0 = x_0 + iy_0$ måste:

$$\frac{du}{dx} = \frac{dv}{dy} \text{ och } \frac{du}{dy} = -\frac{dv}{dx}$$

Bevis:

Vi utgår från derivatans definition:

$$f'(z_0) = \lim_{\Delta z \rightarrow 0} \frac{f(z_0 + \Delta z) - f(z_0)}{\Delta z}$$

$\Delta z = \Delta x + i\Delta y$ får gå mot 0 från alla riktningar i det komplexa planet. Om $\Delta z \rightarrow 0$ horisontellt är $\Delta z = \Delta x$ och vi får då:

$$\begin{aligned} &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \left[\frac{u(x_0, +) - u(x_0, y_0)}{\Delta} \right] x, y \Delta x + i \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \left[\frac{v(x_0, +) - v(x_0, y_0)}{\Delta} \right] x, y \Delta x \\ &= \frac{du}{dx}(x_0, y_0) + i \frac{dv}{dx}(x_0, y_0) = f'(z_0) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
f'(z_0) &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{u(x_0 + \Delta x, y) + iv(x_0 + \Delta x, y) - u(x_0, y_0) - iv(x_0, y_0)}{\Delta x} \\
&= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \left[\frac{u(x_0 + \Delta x, y) - u(x_0, y_0)}{\Delta x} \right] + i \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \left[\frac{v(x_0 + \Delta x, y) - v(x_0, y_0)}{\Delta x} \right] \\
&= \frac{du}{dx}(x_0, y_0) + i \frac{dv}{dx}(x_0, y_0) = f'(z_0)
\end{aligned}$$

Om $\Delta z \rightarrow 0$ vertikalt är $\Delta z = i\Delta y$ och vi får då:

$$\begin{aligned}
f'(z_0) &= \lim_{\Delta y \rightarrow 0} \left[\frac{u(x_0, y_0 + \Delta y) - u(x_0, y_0)}{i\Delta y} \right] + i \lim_{\Delta y \rightarrow 0} \left[\frac{v(x_0, y_0 + \Delta y) - v(x_0, y_0)}{i\Delta y} \right] \\
&= -i \frac{du}{dy}(x_0, y_0) + \frac{dv}{dy}(x_0, y_0) = f'(z_0)
\end{aligned}$$

Om vi sätter real-delarna lika med varandra och imaginärdelarna lika med varandra får vi:

$$\frac{du}{dx} = \frac{dv}{dy}, \quad \frac{du}{dy} = -\frac{dv}{dx}$$

□

Definition: Klass C_1 Låt f vara definierad i en mängd D . Vi säger att f är av klass C_1 om f är partiellt deriverbar och alla de partiella derivatorna är kontinuerliga i D .

Sats 3: För två funktioner av klass C_1 , $P(x, y)$ och $Q(x, y)$ gäller det att:

$$\int_{\partial D} P \, dx + Q \, dy = \iint_D \left(\frac{dQ}{dx} - \frac{dP}{dy} \right) dx \, dy$$

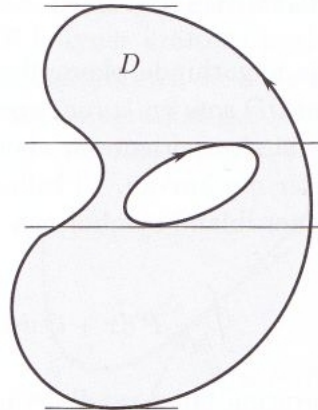
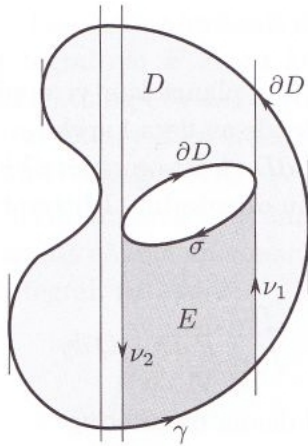
Där D är ett kompakt område och ∂D är randen till D .

Bevis:

Beviset genomförs under förutsättningen att D med räta linjer, parallella med y-axeln, kan delas upp i ett ändligt antal områden av typen:

$$E\{(x, y) : \psi(x) \leq y \leq \varphi(x), a \leq x \leq b\}$$

Och att det finns en motsvarande uppdelning för x-axeln

Inledningsvis visas det att:

$$\begin{aligned} \int_{\partial E} P \, dx &= \iint_E -\frac{dP}{dy} \, dx \, dy \\ \iint_E -\frac{dP}{dy} \, dx \, dy &= \int_{x=a}^b [-P(x, y)]_{x=\psi(x)}^{x=\varphi(x)} \, dx \\ &= \int_a^b P(x, \psi(x)) \, dx - \int_b^a P(x, \varphi(x)) \, dx \end{aligned} \quad (1)$$

Kurvan γ i figuren kan framställas med x som parameter:

$$\gamma = (x, \psi(x)), a \leq x \leq b.$$

Den första integralen i (1) kan därför skrivas som

$$\int_{\gamma} P \, dx + 0 \, dy = \int_{\gamma} P \, dx. \quad (2)$$

På samma sätt får vi för den andra termen att:

$$-\int_a^b P(x, \varphi(x)) \, dx = \int_{\sigma} P \, dx \quad (3)$$

då kurvintegralen av de (eventuella) randstyckena v_1 och v_2 är noll innebär detta att addition av (2) och (3) ger $\int_{\partial E} P \, dx$, vilket innebär att:

$$\int_{\partial E} P \, dx = \iint_E -\frac{dP}{dy} \, dx \, dy.$$

genom att addera ihop det här resultatet för alla uppkommande områden av E ger detta:

$$\int_{\partial D} P \, dx = \iint_D -\frac{dP}{dy} \, dx \, dy.$$

Om vi gör på samma sätt med en uppdelning av D med linjer parallella med X-axeln får vi på liknande sätt att:

$$\int_{\partial D} Q \, dy = \iint_D \frac{dQ}{dx} \, dy dx.$$

genom att addera uttrycken följer nu att:

$$\iint_D \left(\frac{dQ}{dx} - \frac{dP}{dy} \right) \, dx dy = \int_{\partial D} P \, dx + Q \, dy.$$

□

Definition: En funktion f är analytisk i ett område D om den har en derivata i alla punkter i D .

Sats 4: Om Γ är en sluten kurva i det komplexa talplanet och $f(z)$ är analytisk i området som innesluts av Γ så är:

$$\int_{\Gamma} f(z) \, dz = 0.$$

Bevis:

Med den vanliga notationen:

$f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$ får vi:

$$\begin{aligned} \int_{\Gamma} f(z) \, dz &= \int_a^b f(z(t)) \frac{dz(t)}{dt} \, dt = \int_a^b [a(x(t), y(t)) + iv(x(t), y(t))] \left(\frac{dx}{dt} + i \frac{dy}{dt} \right) \, dt \\ &= \int_a^b \left[a(x(t), y(t)) \frac{dx}{dt} - v(x(t), y(t)) \frac{dy}{dt} \right] \, dt + i \int_a^b \left[v(x(t), y(t)) \frac{dx}{dt} + u(x(t), y(t)) \frac{dy}{dt} \right] \, dt \\ \int_{\Gamma} f(z) \, dz &= \int_{\Gamma} (u \, dx - v \, dy) + i \int_{\Gamma} v \, dx + u \, dy \end{aligned}$$

Sats 3 ger nu:

$$\int_{\Gamma} f(z) \, dz = \iint_{D'} \left(-\frac{dv}{dx} - \frac{du}{dy} \right) \, dx dy + i \iint_{D'} \left(\frac{du}{dx} - \frac{dv}{dy} \right) \, dx dy$$

där D' är området som innesluts av Γ . Men ekvationerna från Sats 2 ger nu att dubbelintegralerna är 0. vilket ger:

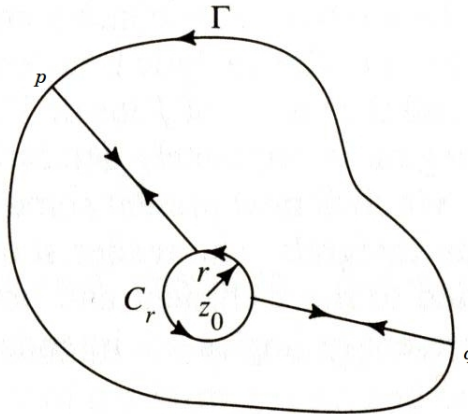
$$\int_{\Gamma} f(z) \, dz = 0$$

□

Sats 5: $f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{z-z_0} dz$

Bevis:

$\frac{f(z)}{z-z_0}$ är analytisk överallt i området som innesluts av Γ förutom i punkten $z = z_0$. Vi kan därför deformera Γ till en cirkel C_r med radien r och som är centrerad kring z_0 .

man kan dela upp den slutna kurvan Γ i två kurvor, en som går moturs från p till q , och en som går moturs från q till p . Betrakta därefter kurvan från p till q som rör sig in mot z_0 och därefter rör sig i en halvcirkel under z_0 och som därefter rör sig mot q längs en rät linje. Som en följd av Sats 4 gäller att integralen längs alla kurvor med samma start och slutpunkt är lika. Alltså är integralen längs den ovan beskrivna kurvan och integralen längs delkurvan till

Γ från p till q lika. Man kan skapa en liknande kurva som rör sig i en halvcirkel ovanför z_0 vars integral är lika med integralen längs delkurvan till Γ som rör sig från q till p . Summan av integralen längs delkurvorna till Γ blir lika med integralen längs Γ . Men denna integral blir även lika med summan av integralerna längs de ovan beskrivna kurvorna. Men då integralen längs de båda linjesegmenten tar ut varandra, gäller det att integralen längs Γ är lika med integralen längs en cirkel med radien r , C_r , med centrum i z_0 . Alltså:

$$\int_{\Gamma} \frac{f(z)}{z-z_0} dz = \int_{C_r} \frac{f(z)}{z-z_0} dz.$$

$$\int_{C_r} \frac{f(z)}{z-z_0} dz = \int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0) + f(z_0)}{z-z_0} dz = \int_{C_r} \frac{f(z_0)}{z-z_0} dz + \int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0)}{z-z_0} dz \quad (1)$$

substitutionen

$$\begin{aligned} z &= r \cdot e^{iv} + z_0 \\ dz &= r \cdot i \cdot e^{iv} dv \end{aligned}$$

ger i den vänstra integralen:

$$\int_{C_r} \frac{f(z_0)}{z-z_0} dz = \int_0^{2\pi} \frac{f(z_0) \cdot r \cdot i \cdot e^{iv}}{r \cdot e^{iv}} dv = [f(z_0) \cdot iv]_0^{2\pi} = f(z_0) \cdot 2\pi i.$$

den högra integralen i (1) $\rightarrow 0$ då radien av cirkeln $\rightarrow 0$. Detta visas genom att sätta $M_r := \max[|f(z) - f(z_0)|; z \text{ på } C_r]$ Detta innebär att

$$\left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} \right| = \frac{|f(z) - f(z_0)|}{r} \leq \frac{M_r}{r}$$

$$\left| \int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} dz \right| \leq \frac{M_r}{r} l(C_r)$$

där $l(C_r)$ är längden av kurvan C_r .

$$\frac{M_r}{r} \cdot l(C_r) = \frac{M_r}{r} \cdot 2r\pi = M_r \cdot 2\pi$$

men då f är kontinuerlig i punkten z_0 går $M_r \rightarrow 0$ då $r \rightarrow 0$. Alltså är $\int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} dz = 0$. Vilket innebär att (1) = $2\pi i \cdot f(z_0) + 0$ division med $2\pi i$ ger:

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{z - z_0} dz.$$

□

Sats 6:

$$f^{(n)}(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{(z - z_0)^{(n+1)}} dz \cdot n!$$

Bevis:

Detta inses genom att derivera uttrycket med avseende på z_0 .

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{(z - z_0)} dz = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-1} dz$$

$$f'(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot -1 \cdot -1 \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-2} dz$$

$$f''(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot -1 \cdot -2 \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-3} dz$$

$$f'''(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot 2 \cdot -1 \cdot -3 \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-4} dz$$

$$\vdots$$

$$f^{(n)}(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot n! \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-(n+1)} dz$$

□

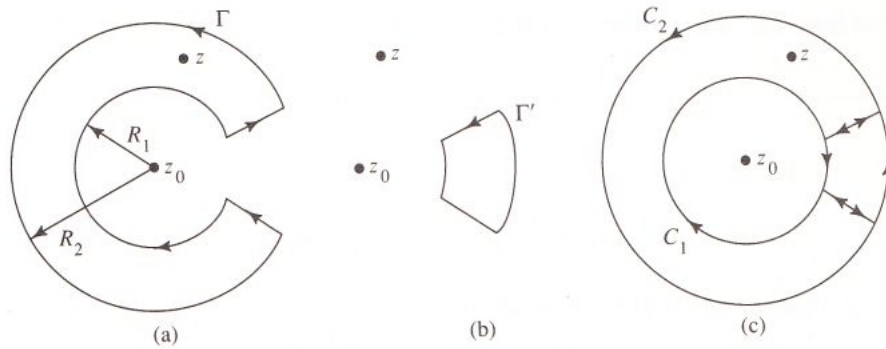
Sats 7:

$$f(z) = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j (z - z_0)^j. \text{ med } a_j = \frac{1}{2\pi i} \cdot \oint \frac{f(\zeta)}{(\zeta - z_0)^{j+1}} d\zeta$$

Detta kallas för en Laurent-serie

Bevis:

Låt Γ vara en sluten kurva runt z . Låt därefter Γ se ut som en "donut" med en "bit" borta.

Låt Γ' vara den "borttagna biten". då $f(z)$ är analytisk i hela området som innesluts av Γ' ger Sats 3 att.

$$\frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma'} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta = 0$$

därmed följer att vi kan "sätta tillbaka biten". Då integralen var $= 0$ följer att:

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma + \Gamma'} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} dz$$

då integralerna längs linjesegmenten tar ut varandra följer det att:

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \left(\oint_{C_1} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta + \oint_{C_2} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta \right) \quad (1)$$

$$f(z) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{f^{(k)}(z_0)}{k!} (z - z_0)^k \quad (\text{Taylorpolynom})$$

Sats 6 ger nu:

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n = \frac{1}{2\pi i} \cdot \oint_{C_2} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta$$

Om man nu fokuserar på integralen runt C_1 i (1) så ser man att då z ligger utanför C_1 måste vi integrera kring en annan punkt.

$$\frac{1}{\zeta - z} = \frac{1}{(\zeta - z_0) - (z - z_0)} = -\frac{1}{(z - z_0)} \left(\frac{1}{1 - \frac{(\zeta - z_0)}{(z - z_0)}} \right)$$

taylorpolynomet till den högra faktorn ger nu:

$$-\frac{1}{(z-z_0)} \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{(\zeta-z_0)}{(z-z_0)} \right)^k$$

insättning i integralen ger nu:

$$-\frac{1}{2\pi i} \oint_{C_1} f(\zeta) \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(\zeta-z_0)^{k-1}}{(z-z_0)^k} d\zeta = \sum_{k=1}^{\infty} -\frac{1}{2\pi i} \oint_{C_1} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z_0)^{-k+1}} d\zeta \cdot (z-z_0)^{-k} = \sum_{k=1}^{\infty} a_{-k} (z-z_0)^{-k}$$

Där $a_{-k} = -\frac{1}{2\pi i} \oint_{C_1} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z_0)^{-k+1}} d\zeta$. Ekvation (1) blir nu:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n + \sum_{k=1}^{\infty} a_{-k} (z-z_0)^{-k}$$

□

Sats 8: Om f har en singularitet i punkten z_0 så är linjeintegralen runt singulariteten $= 2\pi i \cdot a_{-1}$.

Bevis:

Sats 7 ger att $f(z) = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j (z-z_0)^j$

$$\oint_{C_r} f(z) dz = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j \cdot \oint_{C_r} (z-z_0)^j dz$$

$$\begin{aligned} z &= e^{iv} + z_0 \\ dz &= ie^{iv} dv \quad \text{för } j \neq -1 \end{aligned}$$

$$\oint_{C_r} (z-z_0)^j dz = \int_0^{2\pi} ie^{ir(j+1)} dv = \left[i \frac{e^{iv(j+1)}}{i(j+1)} \right]_0^{2\pi} = 0$$

$$\text{för } j = -1 \text{ gäller: } \int_0^{2\pi} ie^{iv(-1+1)} dv = [i \cdot v]_0^{2\pi} = 2\pi i$$

för alla $j \neq -1$ blir integralen $= 0$ och för $j = -1$ blir integralen lika med $2\pi i a_{-1}$. Alltså:

$$\oint_{C_r} f(z) dz = 2\pi i \cdot a_{-1}$$

där termen a_{-1} kallas för residualen

□

Sats 9: $a_{-1} = \lim_{z \rightarrow z_0} f(z) \cdot (z-z_0)$

Bevis:

Om $f(z)$ har en "borttagbar" singularitet i Punkten $z = z_0$ $\left(\frac{1}{z-z_0} \right)$ blir alla koefficienter till $f(z)$'s Laurentserie för $j < -1 = 0$. Detta på grund av

att integralen i a_k för $k < -1$ inte innesluter en singularitet, och integralen är därmed, enligt Sats 3, lika med 0. Men om $f(z)$ har en singularitet i punkten $z = z_0$ gäller:

$$\begin{aligned} f(z) &= \frac{a_{-1}}{z - z_0} + a_0 + a_1(z - z_0) + a_2(z - z_0)^2 \dots \\ f(z)(z - z_0) &= a_{-1} + (z - z_0)(a_0 + a_1(z - z_0) \dots) \\ \lim_{z \rightarrow z_0} f(z)(z - z_0) &= a_{-1} + (0)(a_0 + a_1(z - z_0) \dots) = a_{-1} \end{aligned}$$

□

Hjälpsats 10: Om $A_n = \sum_{i=0}^n a_i$, då är $\sum_{i=0}^n a_i \cdot b_i = \sum_{i=0}^{n-1} A_i(b_i - b_{i+1}) + A_n \cdot b_n$

Bevis:

$$\begin{aligned} a_k &= A_k - A_{k-1} \\ \sum_{k=0}^n a_k \cdot b_k &= \sum_{k=0}^n (A_k - A_{k-1}) \cdot b_k = \sum_{i=0}^n A_i \cdot b_i - \sum_{k=0}^n A_{k-1} \cdot b_k \end{aligned}$$

i den andra summan substitueras k mot $i + 1$

$$\sum_{k=0}^n A_{k-1} \cdot b_k = \sum_{i=0}^{n-1} A_i \cdot b_{i+1} = \sum_{k=0}^{n-1} A_k \cdot b_{k+1}$$

vi har nu

$$\sum_{k=0}^n a_k \cdot b_k = \sum_{k=0}^n A_k \cdot b_k - \sum_{k=0}^{n-1} A_k \cdot b_{k+1} = \sum_{k=0}^{n-1} A_k(b_k - b_{k+1}) + A_n \cdot b_n$$

Hjälpsats 11: $(n^{-s} - (n+1)^{-s}) = s \cdot \int_n^{n+1} x^{-s-1} dx$

Bevis:

$$s \cdot \int_n^{n+1} x^{-s-1} dx = -[x^{-s}]_n^{n+1} = -((n+1)^{-s} - n^{-s}) = n^{-s} - (n+1)^{-s}$$

□

Definition: $[x] =$ heltalsdelen av x

exempel:

$$[\pi] = 3, \quad [e] = 2, \quad [38.5] = 38$$

Definition: $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$

exempel:

$$\{\pi\} = 0.14159265358979\dots, \quad \{e\} = 0.72182818284590\dots, \quad \{38.5\} = 0.5$$

Hjälpsats 12: $\frac{s}{s-1} - s \cdot \int_1^\infty \lfloor x \rfloor x^{-s-1} dx + s \cdot \int_1^\infty \{x\} x^{-s-1} dx$

Bevis:

$$\begin{aligned} s \cdot \int_1^\infty x^{-s-1} (\lfloor x \rfloor + \{x\}) dx &= s \cdot \int_1^\infty x^{-s} dx \\ &= s \cdot \left[\frac{x^{-s+1}}{-s+1} \right]_1^\infty = \frac{1^{1-s}}{1-s} \cdot s = \frac{s}{1-s} \end{aligned}$$

□

Sats 13: $\zeta(s) = \frac{s}{s-1} - s \int_1^\infty \{x\} x^{-s-1} dx$

Bevis:

$$\zeta(s) = \sum_{n \leq n} \frac{1}{n^{-s}}$$

Hjälpsats 10 ger:

$$\sum_{n \leq 1} \frac{1}{n^{-s}} = \sum_{n \leq 1} n \cdot (n^{-s} - (n+1)^{-s})$$

Hjälpsats 11 ger nu att:

$$s \sum_{n \leq 1} n(n^{-s} - (n+1)^{-s}) = s \sum_{n \leq 1} \int_n^{n+1} \lfloor x \rfloor x^{-s-1} dx = s \int_1^\infty \lfloor x \rfloor x^{-s-1} dx$$

Hjälpsats 12 ger slutligen att:

$$\int_1^\infty \lfloor x \rfloor x^{-s-1} dx = \frac{s}{s-1} - s \int_1^\infty \{x\} x^{-s-1} dx = \zeta(s)$$

□

Sats 14: $\zeta(s)$ har en singularitet i $s = 1$ med residualen 1.

Bevis:

Sats 9 visar att residualen $= \lim_{z \rightarrow z_0} f(z)(z - z_0)$

$$\zeta(s) \cdot (s-1) = \left(\frac{s}{s-1} - s \cdot \int_1^\infty \{x\} x^{-s-1} dx \right) (s-1)$$

$$\lim_{s \rightarrow 1} \zeta(s)(s-1) = \lim_{s \rightarrow 1} s - s(s-1) \cdot \int_1^\infty \{x\} x^{-s-1} dx = 1 - 0 = 1$$

□

Källor:

Arne Persson & Lars-Christer Böiers, (2005), *Analys i Flera Variabler*. Lunds Studentlitteratur AB.

E. B Saff & A. D. Snider, (1993), *Fundamentals of Complex Analysis for Mathematics, Science, And Engineering*, Upper Saddle River, New Jersey: Simon & Schutser Company.

Elias M. Stein & Rami Shakarchi, (2003), *Fourier Analysis An Introduction*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

Eric Naslund, (2011), Zeros on the Critical Line [Digital].
Tillgänglig:
<http://www.math.ubc.ca/~gerg/teaching/613-Winter2011/ZerosCriticalLine.pdf>

Okänd, (2007), Notes on the Riemann Zeta Function [Digital]
Tillgänglig:
http://people.math.gatech.edu/~ecroot/riemann_notes.pdf

Robert B. Nash, (Okänd), *Complex Variables (Chapter 7, The Prime Number Theorem)* [Digital].
Tillgänglig:
<http://www.math.uiuc.edu/~r-ash/CV/CV7.pdf>